ADANA
ESNAF VE SANATKÂRLAR ODALARI BİRLİĞİ

Sayı: 2026/1305
Konu: Motorlu Kara Taşıtlarının Kiralanması

01.09.2026

ODALARA 2026/16 SAYILI GENELGE

İlgi : 31.08.2026 tarih ve 51617450-010.03-116/130 sayılı TESK 2026-130 sayılı genelesi hk.

Motorlu kara taşıtlarının kiralanması faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları düzenleyen **Motorlu Kara Taşıtlarının Kiralanması Hakkında Yönetmelik**, 15/08/2026 tarihli ve 33341 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış olup **01/01/2027 tarihinde yürürlüğe girecektir.**

Yönetmelik kapsamında, motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetinde bulunan işletmelerin **yetki belgesi almaları zorunlu** hale getirilmiştir. Halen bu faaliyette bulunan işletmelerin, faaliyetlerine devam edebilmeleri için **01/07/2027 tarihine kadar yetki belgesi almaları gerekmektedir.**

Yetki belgesi alınabilmesi için meslek odasına kayıtlı olunması, vergi ve oda kayıtlarında motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetinin bulunması, Yönetmelikte belirtilen taşıt sayısı ve niteliklerinin sağlanması ile diğer şartların yerine getirilmesi gerekmektedir.

Mevcut işletmeler için Yönetmelikte bazı geçiş hükümleri öngörülmüş olup, özellikle taşıt sayısı, yaş ve kilometre şartlarına ilişkin bazı hükümler **01/01/2028 tarihine kadar uygulanmayacaktır.**

Bu kapsamda, ekte gönderilen **Motorlu Kara Taşıtlarının Kiralanması Hakkında Yönetmeliğin incelenerek**, bağlı bulunduğunuz odalarda faaliyet gösteren ilgili esnaf ve sanatkârlara duyurulması ve gerekli bilgilendirmenin yapılması hususunda gereğini rica ederiz.

Hatice YILDIZ
GENEL SEKRETER

Niyazi GÖGER
BAŞKAN

Ek:
1- Motorlu Kara Taşıtlarının Kiralanması Hakkında Yönetmelik (9 sayfa)
2- TESK 24/08/2026 tarihli ve 2026/119 sayılı Genelge örneği

Tel: 0 322 365 10 10 / Fax : 322 365 10 14 / e-mail : info@adanaesob.org.tr / web : www.adanaesob.org.tr
Kocavezir Mah. 2062 Sk. No: 4 Adana ESOB Eğitim ve Hizmet Binası Seyhan / ADANA

YÖNETMELİK

Ticaret Bakanlığından:

MOTORLU KARA TAŞITLARININ KİRALANMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, motorlu kara taşıtlarının kiralanması faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, gerçek veya tüzel kişi tacirler ile esnaf ve sanatkârların motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetlerini, yetki belgesinin verilmesi, tadili ve iptali ile Bilgi Sisteminin kurulması ve işletilmesine ilişkin usul ve esasları, motorlu kara taşıtlarının kiralanmasında işletme ve kiracının hak ve yükümlülüklerini, elektronik ortamda yapılan ön ödemeli rezervasyon ve kiralamaları, ilan platformları ve aracı platformların haksız ticari uygulama ve sorumluluklarını, motorlu kara taşıtı kiralama ilanlarına ilişkin ilke, kural ve yükümlülükler ile motorlu kara taşıtı kiralamalarına ilişkin Bakanlık, yetkili idare ve diğer ilgili kurum ve kuruluşların görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.

(2) Uzun süreli kiralamalar, kiracısı tüketici niteliğini haiz olmayan kısa süreli kiralamalar, paylaşımlı kiralamalar ve kamp taşıtı kiralamaları bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 14/1/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (ç) bentleri, 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrası ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 446 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Aracı platform: Başkalarına ait motorlu kara taşıtlarının kiralanmasına yönelik ilanların yayımlanmasına elektronik ortam sağlayan ve bu ortam üzerinden rezervasyon veya ödeme yapılmasına ya da kira sözleşmesi kurulmasına imkân sağlayan aracı hizmet sağlayıcıyı,

b) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

c) Bilgi Sistemi: Motorlu Kara Taşıtı Kiralama Bilgi Sistemini,

ç) Depozito: Kira bedelinin ödenmesini ve kiracının sözleşmeden doğan diğer mali yükümlülüklerini yerine getirmesini garanti altına alan, işletme veya aracı platform tarafından kredi kartı, banka kartı ya da ön ödemeli kart üzerinden ön provizyon veya blokaj şeklinde alınan ya da Bakanlıkça belirlenen diğer yöntemlerle tahsil edilen bedeli,

d) ESBİS: Esnaf ve Sanatkâr Bilgi Sistemini,

e) İl müdürlüğü: Ticaret il müdürlüğünü,

f) İlan platformu: Başkalarına ait motorlu kara taşıtlarının kiralanmasına yönelik ilanların yayımlanmasına elektronik ortam sağlayan aracı hizmet sağlayıcıyı,

g) İşletme: Motorlu kara taşıtı kiralamasıyla iştigal eden esnaf ve sanatkâr işletmesi, ticari işletme ve ticaret şirketleri ile bunların şubelerini,

ğ) Kısa süreli kiralama: Aynı kiracıya tek seferde veya kesinti bulunmayan dönemler halinde en fazla yirmi dokuz gün süreyle verilen motorlu kara taşıtı kiralama hizmetini,

h) Kira sözleşmesi: İşletmenin tasarruf yetkisini haiz olduğu motorlu kara taşıtını, belirli bir süre ve bedel karşılığında kiracının kullanımına bırakmayı, kiracının da taşıtı sözleşme şartlarına uygun şekilde kullanmayı ve kira bedeli ödemeyi taahhüt ettiği, işletme ve kiracının hak ve yükümlülüklerini belirleyen sözleşmeyi,

ı) Kiracı: Kira sözleşmesine taraf olan tüketiciyi,

i) Klasik motorlu kara taşıtı: Model yılına göre otuz yaşın üzerinde olan, üretildiği dönemin tasarım ve teknoloji anlayışını yansıtmasına bağlı olarak tarihi, estetik ve koleksiyon değeri bulunan, orijinal parçalarını büyük ölçüde koruyan veya aslına uygun olarak restore edilen ve halihazırda seri üretimi yapılmayan motorlu kara taşıtını,

j) MERSİS: Merkezi Sicil Kayıt Sistemini,

k) Meslek odası: İlgili esnaf ve sanatkârlar odası ile ticaret ve sanayi odasını, ticaret ve sanayi odalarının ayrı kurulduğu yerlerde ticaret odasını,

l) Mesleki yeterlilik belgesi: Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından onaylanarak bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğini ifade eden motorlu kara taşıtı kiralama danışmanı (Seviye 4) ulusal yeterliliğine dayalı belgeyi,

m) Motorlu kara taşıtı: 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan ve tescil belgesinde sınıfı M1, M1G, N1 ve N1G olan taşıtları,

n) Motorlu kara taşıtı kiralama danışmanı: İşletmeye sözleşmeyle bağlı kiralama personelini,

o) Motorlu kara taşıtı kiralama faaliyeti: İşletmenin tasarruf yetkisini haiz olduğu motorlu kara taşıtını, belirli bir bedel karşılığında süreli olarak kiracının kullanımına bırakmasına ilişkin faaliyetler bütününü,

ö) Motorlu kara taşıtı kiralama sorumlusu: Motorlu kara taşıtı kiralamasıyla iştigal eden gerçek kişi tacirler ile esnaf ve sanatkârların kendilerini, ticaret şirketleri ve diğer tüzel kişi tacirler ile şubelerde ise bu faaliyetleri yürüten yetkili temsilcileri,

p) Paylaşımlı kiralama: Fiziki olarak karşı karşıya gelinmeksizin internet sitesi, mobil site veya mobil uygulama üzerinden üyelik sözleşmesi kapsamında başlatılan ve sonlandırılan, genellikle bireysel kullanıma yönelik olarak dakikalık veya saatlik verilen ve kiralamaya konu taşıtın sabit teslim noktalarına bağlı kalınmaksızın ortak bir taşıt havuzundan serbestçe teslim alınabildiği ve iade edilebildiği motorlu kara taşıtı kiralama hizmetini,

r) Tüketici: Ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi,

s) Uzun süreli kiralama: Aynı kiracıya tek seferde veya kesinti bulunmayan dönemler halinde otuz gün veya daha uzun süreyle verilen motorlu kara taşıtı kiralama hizmetini,

ş) Yetki belgesi: Motorlu kara taşıtı kiralamasıyla iştigal edilebilmesi için Bakanlık tarafından işletme adına düzenlenen belgeyi,

t) Yetkili idare: İş yeri açma ve çalışma ruhsatını vermeye yetkili belediye veya il özel idareleri ile diğer idareleri,

u) Yetkili satıcı: Üretici veya distribütör ile aralarında kurulan sözleşme kapsamında tescilsiz motorlu kara taşıtı perakende ticaretiyle iştigal eden gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Yetki Belgesine İlişkin Usul ve Esaslar

Yetki belgesi

MADDE 5- (1) Yetki belgesi olmadan ticari faaliyet kapsamında motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetinde bulunulamaz. Aksi Bakanlıkça tespit edilmedikçe her bir motorlu kara taşıtı kiralama işlemi ticari faaliyet kabul edilir.

(2) Yetki belgesi, işletmenin bulunduğu yerdeki il müdürlüğü tarafından Bilgi Sistemi üzerinden verilir, tadil ve iptal edilir.

(3) Yetki belgesinde işletmenin MERSİS numarası ve MERSİS'e kayıtlı işletme adı ve adresi ile ticaret ünvanına veya ESBİS'e kayıtlı işletme adı ve adresi ile işletme sahibinin adı, soyadı ve T.C. kimlik numarasına veya yabancı kimlik numarasına yer verilir.

(4) Yetki belgesi, her bir işletme için ayrı ayrı düzenlenir ve devredilemez.

Yetki belgesi verilmesinde aranan şartlar

MADDE 6- (1) İşletmeye yetki belgesi verilebilmesi için;

a) Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olunması,

b) Meslek odasına kayıtlı olunması,

c) Meslek odası ve vergi kayıtlarındaki faaliyet konuları arasında motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetinin bulunması,

ç) İş yerinin yetkili satıcılık, sigortacılık, yol yardım ve çekici hizmetleri ile lastik ve aksesuar satışı gibi faaliyetler dışında mesleki ya da ticari faaliyet veya ikamet amacıyla kullanılmaması,

d) Yetki belgesi başvurusunda bulunan motorlu kara taşıtı kiralama sorumlusunun;

1) On sekiz yaşını doldurmuş olması,

2) En az ilköğretim mezunu olması,

3) İflas etmemiş veya iflas etmiş olsa bile 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre itibarının yerine gelmiş olması,

4) Devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine, milli savunmaya ve devlet sırlarına karşı suçlar ile casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, terörizmin finansmanı, suç işlemek amacıyla örgüt kurma, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme, işkence, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, insan ticareti, kasten öldürme, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma, fuhuş, cinsel saldırı ve çocukların cinsel istismarı suçlarından hüküm giymemiş ya da ticaret ve sanat icrasından hükmen yasaklanmamış olması,

5) Mesleki yeterlilik belgesine sahip olması,

e) İşletmenin kiralamaya konu taşıtlarının;

1) Bilgi Sistemine kaydedilmiş olması,

2) Büyükşehir belediyesi olan illerin nüfusu otuz bini geçen ilçelerinde faaliyet gösterilmesi halinde, birinin Türkiye'de üretilmesi koşuluyla asgari iki adet hibrit veya yalnızca elektrik motorlu olmak üzere, en az beşi işletme adına tescilli ve kalanı kiralama yoluyla temin edilebilen asgari on adet; nüfusu otuz bini geçmeyen ilçeler ile

büyükşehir belediyesi olmayan illerde faaliyet gösterilmesi halinde ise en az ikisi işletme adına tescilli olmak üzere kalanı kiralama yoluyla temin edilebilen asgari beş adet olması,

3) Klasik olanlar hariç olmak üzere, model yılına göre altı yaşın üzerinde olmaması ve elektrik motorlu taşıtlarda üç yüz bin, diğer taşıtlarda ise yüz seksen bin kilometreyi aşmamış olması,

4) Ağır hasar kayıtlı olmaması, muayene geçerlilik süresinin dolmamış olması ve zorunlu mali sorumluluk sigortasının bulunması,

gerekir.

(2) Şube adına yapılan yetki belgesi başvurusunda;

a) Birinci fıkranın (a) ve (c) bentlerinde belirtilen vergi kaydına ilişkin şartların merkez tarafından sağlanması durumunda şube tarafından da sağlandığı kabul edilir.

b) Şube adına yetki belgesi düzenlenebilmesi için, birinci fıkranın (e) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen asgari taşıt sayısı şartlarının merkez tarafından her bir şube için ayrıca sağlanması gerekir.

(3) Bakanlık, yetki belgesi verilmesi için mesleki eğitim şartı getirmeye ve bu eğitime ilişkin usul ve esasları ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerini alarak belirlemeye yetkilidir.

(4) Bakanlık, büyükşehir belediyesi olmayan illerde faaliyet gösteren işletmeler için asgari hibrit ve elektrik motorlu taşıt sayılarını illerin nüfus ve ticari potansiyelleri ile tüketici taleplerini dikkate alarak belirlemeye yetkilidir.

(5) Birinci fıkranın (e) bendinin (2) numaralı alt bendinin uygulanmasında Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan bir önceki takvim yılının son gününe ait nüfus verileri dikkate alınır.

Yetki belgesinin verilmesi

MADDE 7- (1) Yetki belgesi başvurusu, yetki belgesi verilmesinde aranan şartların taşındığını gösteren belgelerle birlikte Bilgi Sistemi üzerinden yapılır.

(2) İlgili kurum ve kuruluşların elektronik bilgi sistemlerinden sağlanabilen belgeler, bu sistemlerden temin edilir ve işletme adına elektronik ortamda oluşturulan dosyada diğer başvuru evrakı ile birlikte saklanır.

(3) Yetki belgesi verilmesinde aranan şartları taşıdığı tespit edilen işletme adına, başvuru tarihinden itibaren on gün içinde yetki belgesi düzenlenir.

(4) Yetki belgesi başvurusunun reddedilmesi durumunda, Bilgi Sisteminde ret gerekçelerine yer verilir ve başvuru sahibinin bu gerekçelere erişimine imkân sağlanır.

Yetki belgesinin tadili

MADDE 8- (1) Yetki belgesi, 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen bilgilerden herhangi birinde değişiklik olması durumunda, değişikliğin gerçekleştiği tarihten itibaren otuz gün içinde işletme tarafından Bilgi Sistemi üzerinden yapılan başvuru üzerine tadil edilir.

(2) Tadil başvurusu, başvuru tarihinden itibaren on gün içinde sonuçlandırılır. Başvuru sonucuna Bilgi Sisteminde yer verilir ve başvuru sahibinin bu sonuca erişimine imkân sağlanır.

Yetki belgesinin iptali

MADDE 9- (1) Yetki belgesi;

a) 6 ncı maddede belirtilen şartlardan herhangi birini kaybeden işletmenin, Bilgi Sistemi üzerinden başvuruda bulunması veya bu şartlardan herhangi birinin kaybedildiğinin Bakanlıkça tespit edilmesi ve on günden az olmayacak şekilde verilen süre içinde şartların yeniden sağlanamaması durumlarında,

b) 8 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen süre içinde tadil başvurusunda bulunulmaması nedeniyle Bilgi Sistemi üzerinden veya yazılı olarak Bakanlıkça yapılan uyarıya rağmen on gün içinde tadil başvurusunda bulunulmaması durumunda,

c) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden işletmeye Bilgi Sistemi üzerinden veya yazılı olarak Bakanlıkça yapılan uyarıya rağmen, on günden az olmayacak şekilde verilen süre içinde aykırılığın ortadan kaldırılmaması veya aynı takvim yılı içinde aykırılığın tekrarlanması durumlarında,

iptal edilir.

(2) Yetki belgesinin iptal edilmesi durumunda, Bilgi Sisteminde iptal gerekçelerine yer verilir ve başvuru sahibinin bu gerekçelere erişmesine imkân sağlanır.

(3) Birinci fıkranın (c) bendi gereğince yetki belgesi iptal edilen işletmeye ve işletme sahibi ile işletmeyi temsile yetkili kişilerin sahibi veya temsile yetkili olduğu diğer işletmelere iptal tarihinden itibaren bir yıl süreyle yetki belgesi verilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Kiralama Faaliyetlerine İlişkin Usul ve Esaslar

Kira sözleşmesi

MADDE 10- (1) Motorlu kara taşıtı kiralamasında işletme ile kiracı arasında yazılı olarak veya elektronik ortamda kira sözleşmesi yapılır ve sözleşmenin bir nüshası taşıt tesliminden önce işletme tarafından kiracıya verilir veya elektronik ortamda gönderilir.

(2) Kira sözleşmesinin kurulmasından önce işletme tarafından kiracıya yazılı olarak veya elektronik ortamda ön bilgilendirmede bulunulur. Ön bilgilendirmede asgari olarak aşağıdaki hususlara yer verilir:

a) İşletme, kiracı ve bildirilmesi durumunda ek sürücünün tanıtıcı bilgileri ile iletişim bilgileri.

b) Hizmetin ve kiralamaya konu taşıtın temel nitelikleri.

c) Her bir hizmetin bedeli ile toplam kira bedeli.

ç) İşletme ve kiracının kiralamaya ilişkin hak ve yükümlülükleri.

d) Kiralamanın başlangıç ve bitiş tarihleri ile taşıtın teslim tarihi, saati ve yeri.

e) Kira sözleşmesinin feshi koşulları.

(3) Kira sözleşmesi, sözleşmenin taraflarca imzalanması veya işletmenin sözleşme teklif ve şartlarını kiracının elektronik ortamda kabulü ile kurulur. Kira sözleşmesinde asgari olarak aşağıdaki hususlara yer verilir:

a) İşletmenin yetki belgesi, MERSİS ve vergi kimlik numaraları, MERSİS'e kayıtlı işletme adı ve adresi ile ticaret ünvanı veya ESBİS'e kayıtlı işletme adı ve adresi ile adı, soyadı ve T.C. kimlik numarası ya da yabancı kimlik numarası ile vergi kimlik numarası.

b) Kiracının gerçek kişi olması durumunda adı, soyadı, T.C. kimlik numarası ve sürücü belgesi bilgileri veya yabancı ise pasaport ülke ismi ve pasaport numarası veya yabancı kimlik numarası ile adres ve diğer iletişim bilgileri; tüzel kişi olması durumunda ünvan ve vergi numarası ile adres ve diğer iletişim bilgileri.

c) Kiralanan taşıtı kullanacak ek sürücü veya sürücülerin ad ve soyadları, T.C. kimlik veya yabancı ise pasaport ülke ismi ve pasaport numaraları veya yabancı kimlik numaraları, sürücü belgesi bilgileri ile adres ve diğer iletişim bilgileri.

ç) Kiralanan taşıtın markası, cinsi, tipi, model yılı, vites türü ve kilometresi ile enerji türü ve seviyesi.

d) Kiralama hizmeti, navigasyon, çocuk bağlama sistemi, ek sürücü, hızlı geçiş, kasko sigortası teminat kapsamı, teminat dışı haller, muafiyet durumları, ferdi kaza sigortası, asistans hizmetleri gibi bedelli ve bedelsiz verilen hizmetlere ilişkin açıklamalar ile her bir hizmetin bedeli ve toplam kira bedeli.

e) Depozito tutarı ve depozitonun hangi durumlarda kullanılacağına, iadesine ve iade süresine ilişkin açıklamalar.

f) Yol yardımı, geç teslimat, kilometre aşımı, otoyol ve köprü geçiş ücretleri ve trafik cezaları ile enerji tamamlama giderlerine ilişkin açıklamalar.

g) Kiracının veya ek sürücünün hasar kaynaklı mali sorumluluklarının kasko sigortası teminatıyla güvence altına alınması durumunda, kiralamaya konu taşıtın kasko poliçesinde yer alan muafiyet bedeli ve bu bedeli aşan tutarın hangi durumlarda kiracıdan talep ve tahsil edileceğine ilişkin açıklamalar.

ğ) Kira süresi içinde taşıtta oluşan hasar ve arızadan kiracının sorumlu olduğu durumlar.

h) Sözleşmenin işletme ve kiracı tarafından tek taraflı feshedilebileceği durumlar.

(4) Kira sözleşmesinin aracı platform üzerinden kurulması durumunda, ön bilgilendirmede bulunulması ve sözleşmenin gönderilmesinden işletme ve aracı platform müştereken sorumludur. Aracı platformun sorumluluğu, işletme tarafından kendisine iletilen bilgi ve belgelerin kiracıya tam ve doğru olarak aktarılmasıyla sınırlıdır.

(5) İşletme, yazılı veya elektronik ortamda kira sözleşmesinin kurulmasından önce kiracıya ve kiralama şartlarına ilişkin kontrollerini yapmakla yükümlüdür. Sözleşmenin kurulmasından sonra haklı bir sebep olmaksızın işletme tarafından kiralamadan vazgeçilemez.

(6) Yazılı olarak veya elektronik ortamda uzatma onayı alınmasına rağmen geçerli sözleşmenin hüküm ve şartlarının değiştirildiği yeni bir sözleşme yapılmaması durumunda, kira süresinin aynı hüküm ve şartlarla uzadığı kabul edilir.

Elektronik ortamda yapılan ön ödemeli rezervasyonlar

MADDE 11- (1) Ön ödemeli rezervasyonlarda işletme tarafından kiracının onayı alınmak suretiyle rezervasyon formu düzenlenir. Rezervasyon formunun bir nüshası, onayın alındığı ve ön ödemenin yapıldığı tarihte işletme tarafından elektronik ortamda kiracıya iletilir. Kira sözleşmesinin aracı platform üzerinden kurulması durumunda, formun düzenlenmesi ve kiracıya iletilmesinden işletme ve aracı platform müştereken sorumludur. Aracı platformun sorumluluğu, işletme tarafından kendisine iletilen bilgi ve belgelerin kiracıya tam ve doğru olarak aktarılmasıyla sınırlıdır.

(2) Rezervasyon formunda asgari olarak aşağıdaki hususlara yer verilir:

a) İşletme, kiracı ve bildirilmesi durumunda ek sürücünün tanıtıcı bilgileri ile iletişim bilgileri.

b) Hizmetin ve kiralamaya konu taşıtın temel nitelikleri.

c) Ayrı ayrı hizmet bedelleri ve toplam kira bedeli ile ön ödeme tutarı.

ç) İşletme ve kiracının kiralamaya ilişkin hak ve yükümlülükleri.

d) Kiralamanın başlangıç ve bitiş tarihleri ile taşıtın teslim tarihi, saati ve yeri.

e) Rezervasyon değişikliği ve iptaline ilişkin açıklamalar.

(3) İşletme, rezervasyonun kiracı tarafından onaylanmasından hemen önce, rezervasyon onayının ön ödeme yükümlülüğü anlamına geldiği hususunda kiracıyı açık ve anlaşılır şekilde bilgilendirmekle yükümlüdür. Bu bilgilendirmenin yapılmaması durumunda, kiracı rezervasyonla bağlı ve ön ödeme yapmakla yükümlü değildir.

(4) Rezervasyon formunun düzenlenmiş olması, kira sözleşmesinin kurulması ve taraflara verdiği yükümlülüklerin yerine getirilmesi zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

(5) Rezervasyon formunda belirtilen kiralamaya ilişkin hususların, formun kiracı tarafından onaylanmasından sonra işletme veya aracı platform tarafından tek taraflı değiştirilmemesi esastır. Ancak, haklı bir sebep bulunması ve kiracının gecikmeksizin bilgilendirilmesi koşuluyla, kiralamaya ilişkin hususlarda tek taraflı değişiklik yapılabilir.

(6) Ön ödemeli rezervasyonlarda taşıt, rezervasyon formunda belirtilen tarih, saat ve yerde kiracıya teslim edilir. İşletme tarafından haklı bir sebep gösterilmeden bu yükümlülüğün yerine getirilmesinden kaçınılamaz ve rezervasyon iptal edilemez.

(7) Ön ödemeli rezervasyonlarda kiralama tarihi, saati ve yeri ile kiralamaya konu taşıtın segmenti, rezervasyonun yapıldığı tarihte kiracı tarafından hiçbir gerekçe gösterilmeden değiştirilebilir veya rezervasyon iptal edilebilir. Rezervasyonun bu fıkra kapsamında iptal edilmesi durumunda;

a) Kiracıdan herhangi bir bedel talep ve tahsil edilemez. Bu hüküm, teslim saatinden önceki yirmi dört saat içinde iptal edilen rezervasyonlar hakkında uygulanmaz. Bu durumda, rezervasyon formunda belirtilmiş olması koşuluyla, kiracıdan en fazla bir günlük kira bedeli tutarında iptal bedeli talep ve tahsil edilebilir.

b) Kira ve diğer hizmet bedelleri ile depozitonun iadesine ilişkin iş ve işlemler, iptal tarihini izleyen yedi gün içinde yerine getirilir.

(8) Rezervasyon formunda belirtilen tarih ve saatte taşıtın kiracı tarafından mazeret belirtilmeksizin teslim alınmaması durumunda kiralamaya konu taşıt, bir ila altı günlük kiralamalarda en az on iki saat, yedi gün ve üzeri kiralamalarda en az bir gün süreyle başka bir kiracıya kiraya verilemez. Bu sürelere uyulmadan taşıtın başka bir kiracıya kiraya verilmesi durumunda, kira ve diğer hizmet bedelleri ile depozitonun kesintisiz iadesine ilişkin iş ve işlemler, taşıtın yeniden kiraya verildiği tarihi izleyen yedi gün içinde yerine getirilir.

(9) Sekizinci fıkrada belirtilen bekleme sürelerinin sonuna kadar mazeret belirtilmeksizin taşıtın teslim alınmaması durumunda işletme tarafından, ön ödeme tutarından kira sözleşmesinde belirtilen tutar veya oranda kesinti yapılarak rezervasyon iptal edilebilir. Bu durumda kesinti tutarı, bir ila altı günlük kiralamalarda bir günlük, yedi gün ve üzeri kiralamalarda üç günlük kira bedelinden fazla olamaz. Kesintiden sonra kalan kira ve diğer hizmet bedelleri ile depozitonun iadesine ilişkin iş ve işlemler, iptal tarihini izleyen yedi gün içinde yerine getirilir.

(10) Beşinci ve altıncı fıkralar ile 10 uncu maddenin beşinci fıkrasının uygulanmasında, kaza, hırsızlık veya teknik arıza gibi nedenlerle taşıtın kullanılamaz durumda olması ya da doğal afet veya zorlayıcı hal gibi işletmenin kontrolü dışında ve kusuru olmaksızın gerçekleşen durumlar haklı sebep kabul edilir.

Taşıt teslimi ve iadesi

MADDE 12- (1) Motorlu kara taşıtı kiralamalarında, kiralanan taşıt işletme tarafından kira sözleşmesine uygun şekilde kiracıya teslim edilir.

(2) Rezervasyon formunda belirtilen segmentte bir taşıtın teslim tarihi ve saatinde mevcut olmaması veya kiralamaya hazır bulunmaması durumlarında, kiracıdan ek bedel talep edilmeksizin eş değer veya daha üst segment bir taşıtın işletme tarafından kiracıya teslim edilmesi esastır. Eş değer veya daha üst segment bir taşıt temin edilememesi durumunda, kiracının yazılı veya elektronik ortamda onayı alınmak suretiyle daha alt segment bir taşıt kiracıya teslim edilir. Onay verilmemesi durumunda, rezervasyon kiracı tarafından bedelsiz olarak iptal edilebilir.

(3) Kiralanan taşıt işletme tarafından kiracıya teslim edilirken, taşıtın mevcut hasar ve arızalarını gösteren taşıt teslim belgesi düzenlenir ve belgenin bir nüshası kiracıya verilir veya elektronik ortamda gönderilir.

(4) İşletme tarafından taşıt iade alınırken, taşıtın hasarsız teslim alındığını veya iade anındaki hasar durumunu gösteren taşıt iade belgesi düzenlenir ve belgenin bir nüshası kiracıya verilir veya elektronik ortamda gönderilir. Bu hüküm, taşıt iadesinin fiziki olarak karşı karşıya gelinmeden yapılması durumunda uygulanmaz. Bu durumda, taşıtın işletme tarafından fiilen teslim alındığı gün içinde taşıt iade belgesi düzenlenerek kiracıya elektronik ortamda gönderilir.

(5) Kiralanan taşıt iade alındıktan sonra işletme tarafından taşıtın içi gecikmeksizin kontrol edilir. Taşıtta kaldığı tespit edilen her türlü eşya aynı gün kiracıya bildirilir ve bildirim tarihinden itibaren en az bir ay süreyle işletmenin iş yerinde muhafaza edilir. Kira sözleşmesiyle daha uzun bir süre belirlenmemiş olması durumunda işletme, bir aylık sürenin sonuna kadar kiracı tarafından teslim alınmayan eşyadan sorumlu değildir.

(6) Kira sözleşmesinde açıkça belirtilen durumlar dışında, taşıtın kararlaştırılan teslim tarihinden ve saatinden önce iadesi kiracıdan talep edilemez.

Kira bedeli ve diğer hizmet bedelleri

MADDE 13- (1) İşletme, kira bedeli ile birlikte bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmayan ve kira sözleşmesinde yer verilen diğer hizmetler için kiracıdan hizmet bedeli talep ve tahsil edebilir. Kira ve diğer hizmet bedelleri, işletme veya aracı platform tarafından banka ve kredi kartı ile ön ödemeli kartlardan, havale veya elektronik fon transferi yoluyla ya da Bakanlıkça belirlenen diğer yöntemlerle tahsil edilir.

(2) İşletme tarafından bir günün altındaki saatlik kiralamalarda en az yirmi, bir ila altı günlük kiralamalarda günlük en az yüz elli, yedi ila yirmi dokuz günlük veya haftalık kiralamalarda günlük en az yüz kilometre olacak şekilde kilometre sınırları ve bu sınırlara göre farklı kira bedelleri belirlenebilir. Kilometre aşımı durumunda işletme tarafından üçüncü fıkrada belirtilen hususlara göre kiracıdan ek hizmet bedeli talep ve tahsil edilebilir.

(3) İşletme tarafından kiracıya, işletmenin kiralama faaliyetlerini yürüttüğü iş yerlerinden herhangi birinde veya kiralamanın yapıldığı iş yerinin bulunduğu il sınırları içinde kiracı tarafından belirlenen bir adreste taşıtı teslim

alma ve iade etme imkânı sunulması durumunda, belgelendirilen mesafe, enerji tüketimi, yıpranma ve eskime, operasyon ve bakım maliyeti ile diğer maliyetlere göre kiracıdan ek hizmet bedeli talep ve tahsil edilebilir.

(4) Kiracının talebi üzerine ek sürücü bilgilerine kira sözleşmesinde yer verilmesi durumunda, ek sürücünün teşkil ettiği risk düzeyine göre kiracıdan ek hizmet bedeli talep ve tahsil edilebilir.

(5) Kiracı ve sözleşmeyle belirlenen ek sürücü, yalnızca kira bedelini ödemek suretiyle taşıtın kasko, işletme güvencesi ve zorunlu mali sorumluluk sigortasından yararlanır. Bunlardan yararlanılması başka bir şart veya bedele bağlanamaz.

(6) Kiracı tarafından talep edilmesi durumunda, hızlı geçiş sistemi işletme tarafından bedelsiz olarak kiracının kullanımına sunulur. Kira süresi içinde hızlı geçiş sisteminin kullanılması durumunda işletme tarafından kiracıdan geçiş ücreti talep ve tahsil edilebilir.

(7) Kira dönemine ilişkin geçiş ücreti ve enerji tamamlama gibi nedenlerle, bunların tutarı ile sözleşmede belirtilen ve işletme tarafından belgelendirilen ek maliyet tutarları dışında kiracıdan herhangi bir bedel talep ve tahsil edilemez.

(8) Bir saate kadar taşıt adesi gecikmelerinde kiracıdan herhangi bir bedel talep ve tahsil edilemez.

(9) Bakanlık, işletme tarafından verilen hizmetler karşılığında alınan hizmet bedellerinin üst sınırlarını belirlemeye yetkilidir.

Depozito

MADDE 14- (1) İşletme tarafından taşıt sınıfına göre kiracıdan altı gün ve altındaki kiralamalarda en fazla üç günlük, yedi ila yirmi dokuz günlük veya haftalık kiralamalarda ise en fazla yedi günlük kira bedeli tutarında depozito alınabilir.

(2) Kiracının, kira sözleşmesinde onayının alınması ve tahsilattan önce bilgilendirilmesi koşuluyla;

a) Kira ve diğer hizmet bedellerinin ödenmemesi veya eksik ödenmesi durumunda, ödenmeyen kira ve diğer hizmet bedelleri,

b) Geç teslim süresine bağlı ilave kira ve diğer hizmet bedelleri ile kilometre aşım bedeli,

c) Taşıtın iadesinden sonra ortaya çıkan kira dönemine ait otoyol ve köprü geçiş ücretleri ve diğer kural ihlali bedelleri,

ç) Enerji tamamlama giderleri,

d) Kiracının kusuru nedeniyle taşıtta meydana gelen ve kasko veya işletme güvencesi kapsamı dışında kalan hasar ve zararlar,

depozitodan karşılanır.

(3) Kiracıdan depozito olarak çek, senet, teminat mektubu, kefaletname veya benzeri borç doğurucu belge alınamaz.

(4) Bu Yönetmelikte özel olarak belirtilen durumlar hariç olmak üzere, depozitonun iadesine ilişkin iş ve işlemler, kira sözleşmesinin sona erdiği ve taşıtın iade edildiği tarihi izleyen yedi gün içinde yerine getirilir.

(5) Taşıt tesliminde kolayca tespit edilmesi mümkün olmayan arıza veya çizik ve göçük gibi hasarlar ile olağan kullanımdan kaynaklanan ve kabul edilebilir sınırlar içinde kalan aşınma ve yıpranmalar nedeniyle depozitodan kesinti yapılamaz ve kiracıdan herhangi bir bedel talep ve tahsil edilemez.

Kiralamaya konu taşıtlar

MADDE 15- (1) Bilgi Sistemine kaydedilmeyen ve yetki belgesi verilmesinde aranan nitelikleri haiz olmayan taşıtlar kiraya verilemez.

(2) 14/5/2020 tarihli ve 31127 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Motorlu Araçlar ve Römorkları ile Bunlar İçin Tasarlanan Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Ünitelerin Genel Güvenliği ve Korunmasız Karayolu Kullanıcılarının ve Yolcuların Korunması ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (AB/2019/2144) ve ilgili diğer mevzuat hükümleri kapsamında düzenlenen ilgili güvenlik standartlarına uygun olmayan taşıtlar kiraya verilemez.

(3) Periyodik bakımı zamanında yaptırılmayan taşıtlar, periyodik bakımları yapıldıktan sonra kiraya verilebilir.

Hasar ve arıza

MADDE 16- (1) Kira süresi içinde taşıtta meydana gelen hasar ve arızalar, kiracı tarafından gecikmeksizin işletmeye bildirilir. Sürüş ve taşıt güvenliğini veya kiracının can güvenliğini etkileyecek nitelikte olan hasar ve arızalarda, kiracının bildirimi üzerine taşıt, işletme tarafından zararın artmasını engellemeye yönelik tedbirler alınarak güvenli şekilde onarım noktasına ulaştırılır veya bunun için gerekli destek kiracıya sağlanır.

(2) Kiracıdan kaynaklanmadığı açıkça belli olan ve sürüş ve taşıt güvenliğini veya kiracının can güvenliğini etkileyecek nitelikte olan hasar ve arızalarda, kiracının bildirimi üzerine işletme tarafından mümkün olan en kısa sürede kiracıya eş değer bir ikame taşıt tahsis edilir. Bunun mümkün olmaması durumunda, hasar ve arızanın meydana geldiği gün dâhil olmak üzere, kalan kira süresine ilişkin kira ve diğer hizmet bedelleri ile depozitonun iadesine ilişkin iş ve işlemler, hasar veya arızanın meydana geldiği tarihi izleyen yedi gün içinde yerine getirilir.

(3) İşletme tarafından, hasar ve arıza durumlarında kiracının her an kolayca bildirimde bulunabilmesini sağlamak üzere, internet tabanlı en az bir iletişim yöntemi veya telefon aracılığıyla iletişim imkânı sunulur. Bu kapsamda, sürekli ve erişilebilir bir bildirim altyapısı oluşturulur.

(4) Kira süresi içinde taşıtta meydana gelen arızalarda, işletme tarafından ispatlanmadığı sürece arızanın kiracıdan kaynaklanmadığı kabul edilir.

(5) Kiracıdan hasar veya arıza bedeli talep edilebilmesi için meydana gelen hasarın ve maliyet tutarının yetkili ve bağımsız bir ekspertiz raporu ile belgelendirilmesi zorunludur. İşletmenin kendi personeli veya doğrudan ya da dolaylı olarak bağlantılı olduğu kişi ya da kuruluşlarca hazırlanan raporlar ispat aracı olarak kullanılamaz.

(6) Taşıt teslim belgesi ve taşıt iade belgesi düzenlenmeyen kiralamalar ile taşıt iade belgesinde belirtilmeyen hasar ve arızalar için kiracıdan herhangi bir bedel talep ve tahsil edilemez. Taşıt teslim belgesi kiracıya zamanında verilmeyen veya elektronik ortamda gönderilmeyen kiralamalarda, taşıt iadesinde veya sonrasında taşıtta kiracıdan kaynaklanan hasar ve arıza olduğu ileri sürülemez.

(7) Fiziki olarak karşı karşıya gelinmeden yapılan taşıt iadelerinde, sözleşmeye uygun şekilde taşıtın bırakılmasından sonra taşıtta meydana gelen hasar ve arızadan kiracı sorumlu tutulamaz.

(8) Kiracıdan kaynaklanmayan hasar veya arıza durumlarında; onarım masrafı, değer kaybı, onarım süresince oluşabilecek kira kaybı ve benzeri gerekçelerle kiracıdan herhangi bir bedel talep ve tahsil edilemez.

(9) İşletme ve kiracının anlaşmaya vardığı durumlar hariç olmak üzere, sigorta tahkim kararı veya ilam niteliğinde başka bir karar olmadan değer kaybı nedeniyle kiracıdan herhangi bir bedel talep ve tahsil edilemez.

(10) Kira süresi boyunca geçerli olmak üzere, kiracının veya ek sürücünün hasar kaynaklı mali sorumlulukları işletme tarafından güvence altına alınır. Bu yükümlülük kapsamında, aşağıda belirtilen zararlar dışında kiracı veya ek sürücüden onarım masrafı, değer kaybı, onarım süresince oluşabilecek kira kaybı ve benzeri gerekçeler ile herhangi bir bedel talep veya tahsil edilemez. İşletme, tedavi veya can güvenliği gibi mücbir sebep halleri hariç olmak üzere, kimlik tespitinin engellenmesi amacıyla kaza yerinin terk edilmesi veya resmi trafik kazası tespit tutanağı düzenlenmemesi durumlarında bu yükümlülüğe tabi değildir. İşletme, yükümlülüğünü kasko sigortası teminatıyla yerine getirebilir. Aşağıdaki zararlarda işletmenin hasar kaynaklı mali sorumlulukları güvence altına alma yükümlülüğü bulunmaz:

a) Alkollü veya uyuşturucu madde etkisinde taşıt kullanılması, kırmızı ışıkta geçilmesi, güvenlik şeridinin usulsüz kullanılması, ters şeritten gidilmesi, yarış veya hız denemesi yapılması ve herhangi bir zorunluluk olmaksızın karayollarında dönüş kuralları dışında bilerek ve isteyerek el freninin çekilmesi suretiyle veya başka yöntemlerle taşıtın ani olarak yönünün değiştirilmesi ya da kendi etrafında döndürülmesi gibi ciddi güvenlik riski oluşturan trafik kuralı ihlalleri sonucunda oluşan zararlar.

b) Kiracı veya ek sürücü tarafından ya da bunların sorumlu olduğu veya birlikte yaşadığı kişilerce kasten verilen zararlar.

c) Taşıtın, kiracının veya ek sürücünün kusuru nedeniyle yetkisiz kişilerce kullanılması sonucunda oluşan zararlar.

ç) Taşıtın yasa dışı faaliyetlerde kullanılması sonucunda oluşan zararlar.

İşletmenin diğer yükümlülükleri

MADDE 17- (1) Kiralanan taşıtın cinsine göre geçerli ve uygun sınıf sürücü belgesi ibraz etmeyen kişilere taşıt kiralanamaz.

(2) 12 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında; rezervasyonun kiracı tarafından iptal edilmesi durumunda kira ve diğer hizmet bedelleri ile depozitonun, alt segment bir taşıt teslim edilmesi durumunda ise farka ilişkin tüm bedellerin iadesine ilişkin iş ve işlemler, rezervasyonun iptal veya taşıtın teslim tarihini izleyen yedi gün içinde yerine getirilir.

(3) Kiralama hizmeti, işletmeden veya üçüncü kişilerden ek sigorta, kasko, hasar güvencesi gibi herhangi bir mal veya hizmet alma şartına bağlanamaz.

(4) Kira süresi içinde taşıtın periyodik bakımının gerekmesi durumunda, taşıt bakımı işletme tarafından yaptırılır ve bakım süresi, herhangi bir bedel talep edilmeksizin kira süresine eklenir.

(5) Trafik ve kiracı güvenliği ile mevsim şartlarının gerekli kılması halinde kış lastiği; kiracı tarafından taşıt tesliminden en az iki gün önce talep edilmesi halinde uygun nitelik, standart ve hijyen şartlarına sahip çocuk bağlama sistemi sağlanır.

(6) Kira sözleşmesinde açıkça belirtilen koşulların gerçekleşmesi nedeniyle kira sözleşmesinin işletme tarafından tek taraflı feshedilmesi durumunda, fesih kararı gecikmeksizin yazılı veya elektronik ortamda kiracıya bildirilir.

(7) Mesleki yeterlilik belgesine sahip olmayan kişiler motorlu kara taşıtı kiralama sorumlusu veya danışmanı olarak istihdam edilemez.

(8) Kiracının makul karar verme yeteneğini azaltan, ekonomik davranış biçimini önemli ölçüde bozan ve normal şartlarda taraf olmayacağı bir ticari ilişkinin tarafı olmasına sebep olan, haksız veya hukuka aykırı ticari uygulamalarda bulunulamaz.

Kiralık motorlu kara taşıtı ilanları

MADDE 18- (1) İlan platformları ile aracı platformlar aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür:

a) İşletmenin üyeliğinin veya kaydının yapılmasından ve yenilenmesinden önce Bilgi Sistemi üzerinden yetki belgesi kontrolü yapmak ve yetki belgesine sahip olmayan işletmenin üyeliğine veya kaydına izin vermemek.

b) İşletmenin yetki belgesi numarasının ve yetki belgesindeki işletme adının, gerçek kişinin tam ad ve soyadı veya tam ad ve soyadının/soyadlarının baş harflerinin ve tüzel kişinin tescilli ünvanının ilanlarda gösterilmesini sağlamak.

c) İşletmenin ilana konu taşıta ilişkin ilan verme yetkisinin bulunduğunu, ilanı yayımlamadan önce Bilgi Sistemi üzerinden doğrulamak.

ç) İlanlara ilişkin talep ve şikâyetlerin internet tabanlı iletişim yöntemlerinden en az biri ve telefon aracılığıyla iletebilmesi için müşteri hizmetleriyle iletişim imkânı sunmak. Bu talep ve şikâyetlerin etkin şekilde yönetilerek sonuçlandırılmasını sağlamak.

d) Piyasa yapısını bozucu veya tüketiciyi yanıltıcı ilanları önlemeye yönelik tedbirleri almak.

(2) İşletmeler, elektronik ortamdaki ilanlarında aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür:

a) Taşıtın markası, ticari adı, cinsi, tipi, model yılı ve enerji türüne, donanım, segment ve kilometre bilgilerine ve detaylı görsellerine yer vermek.

b) Yanıltıcı bilgi ve belgelere yer vermemek.

c) Taşıtın havalimanı, tren garı veya otobüs terminalinde teslim edileceğinin belirtildiği ancak işletmenin ilgili alanlarda merkez veya şubesinin bulunmadığı durumlarda, ilanın kolayca görünür bir yerinde bu hususu belirtmek.

Haksız ticari uygulamalar

MADDE 19- (1) İlan platformu ve aracı platform tarafından haksız ticari uygulamalarda bulunulamaz. Bu platformların, hizmet sunduğu işletmelerin ticari faaliyetlerini önemli ölçüde bozan, makul karar verme yeteneğini azaltan veya belirli bir kararı almaya zorlayarak normal şartlarda taraf olmayacağı bir ticari ilişkinin tarafı olmasına sebep olan uygulamalarının haksız olduğu kabul edilir.

(2) Aracı platformun aşağıdaki uygulamaları her durumda haksız ticari uygulama kabul edilir:

a) Kiracı tarafından iletilen ve kiralama işlemi için gerekli olan bilgilerin işletmeye zamanında ve eksiksiz olarak iletilmemesi.

b) İşletme tarafından sunulan mal ve hizmetlerin, kiralama sürecinde doğrudan veya dolaylı olarak aynı elektronik ortam üzerinden bir bedel karşılığında kiracıya sunulması.

c) İşletme tarafından sunulmayan mal ve hizmetlerin, işletme tarafından sunuluyormuş gibi veya bu yönde izlenim oluşturacak şekilde sunulması.

ç) İşletme ve kiracıdan elde edilen verilerin, aracılık hizmetlerinin sunulması ve geliştirilmesi hariç olmak üzere;

1) İşletmelerle rekabet edilirken kullanılması.

2) İşletme ve kiracıdan yazılı olarak veya elektronik ortamda önceden onay alınmaksızın pazarlama, reklam, iletişim, promosyon ve benzeri faaliyetlerde kullanılması.

d) Kiralama işlemi nedeniyle işletmeye yapılması gereken ödemenin, en geç kira ve diğer hizmet bedellerinin aracı platformun tasarrufuna girdiği ve taşıtın kiracıya teslim edildiği tarihten itibaren beş iş günü içinde eksiksiz olarak yapılmaması. Bu hüküm, kiracının işletmeye yapılacak ödemeye itiraz etmesi durumunda uygulanmaz.

e) İşletmenin kampanyalı mal veya hizmet sunumuna zorlanması.

f) İşletmeyle olan ticari ilişkinin koşullarının, yazılı şekilde veya elektronik ortamda yapılan aracılık sözleşmesiyle belirlenmemesi ya da bu sözleşmenin açık, anlaşılır ve işletme tarafından kolay erişilebilir olmasının sağlanmaması.

g) İşletmenin aleyhine olacak şekilde aracılık sözleşmesi hükümlerinde geçmişe yönelik değişiklik yapılması.

ğ) Herhangi bir hizmet verilmediği veya verilen hizmetin türü ve hizmet bedelinin tutar ya da oranı aracılık sözleşmesinde belirtilmediği hâlde işletmeden bedel alınması.

h) Aracılık sözleşmesinde herhangi bir nesnel ölçüte yer verilmediği hâlde ya da kamu kurumlarına veya adli mercilere başvurulduğu gerekçesiyle işletmenin sıralama ya da tavsiye sisteminde geriye düşürülmesi, işletmeye sunulan hizmetin kısıtlanması, askıya alınması veya sonlandırılması gibi yaptırımlar uygulanması.

ı) İşletmenin ticari ilişkilerinin, alternatif kanallardan mal veya hizmet sunumunun ya da reklam faaliyetlerinin kısıtlanması.

i) İşletmenin herhangi bir kişiden mal veya hizmet teminine zorlanması.

j) Kiralama işleminin sözleşme hükümlerine uygun olarak kiracı tarafından iptal edilmesi durumunda işletmeden hizmet bedeli talep ve tahsil edilmesi.

k) Bu fıkrada belirtilen uygulamalara imkân sağlayan hükümlere aracılık sözleşmesinde yer verilmesi.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Bilgi Sistemi ve entegrasyon

MADDE 20- (1) Motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetleri ile kiralamaya konu taşıtların takip ve kontrolü amacıyla Bakanlık tarafından Bilgi Sistemi oluşturulur.

(2) Yetki belgesine sahip işletmelerin güncel listesine Bilgi Sistemi üzerinden erişilir.

(3) Bakanlıkça gerekli görülen bilgi ve belgeler, belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde ilgili kurum ve kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişilerin tarafından Bilgi Sistemine aktarılır.

(4) Yetki belgesi verilmesinden sonra;

a) Satın alınan veya kiralanmak suretiyle temin edilen taşıtlar, kiralamaya konu edilmeden önce işletme tarafından Bilgi Sistemine kaydedilir.

b) İşletmenin tasarrufundan çıkan taşıtların kaydı işletme tarafından Bilgi Sisteminden silinir.

(5) Bilgi Sistemi, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının erişimine açılabilir ve ihtiyaç duyulan diğer bilgi sistemlerine entegre edilebilir.

Müşterek ilke ve kurallar

MADDE 21- (1) İşletmeler, aracı platformlar ve ilan platformları aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür:

a) Aldatıcı veya dürüstlük kuralına aykırı davranışlar ile haksız veya hukuka aykırı ticari uygulamalarda bulunmamak. Kiracının kiralama tercihlerini etkileyecek nitelikteki bilgileri kiracıdan gizlememek ve kiracıyı, yasa dışı veya etik olmayan uygulamalara yönlendirmemek.

b) Motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetlerinin geliştirilmesi, piyasa aksaklıklarının giderilmesi veya ortaya çıkmasının önlenmesi ve tüketicinin korunması gibi amaçlarla Bakanlıkça alınan tedbirlere ve verilen talimatlara uymak.

c) Kira sözleşmeleri ile kiralamaya ilişkin diğer belge ve formları, işlemin veya kira sözleşmesinin yapıldığı tarihten itibaren beş yıl süreyle fiziki olarak veya elektronik ortamda doğru ve eksiksiz şekilde saklamak ve her an incelemeye hazır bulundurmak. Bakanlıkça talep edilen bilgi ve belgeleri talebe uygun şekilde Bakanlığa sunmak.

Denetim ve idari yaptırım hükümleri

MADDE 22- (1) Bakanlık, motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetlerinin takip ve kontrolü, kayıt dışı faaliyetlerin önlenmesi, hizmet kalitesinin artırılması ve tüketicinin korunması amaçları doğrultusunda her türlü tedbiri almaya ve bu Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik denetimi yapmaya yetkilidir. Bakanlık denetim yetkisini il müdürlükleri aracılığıyla da kullanabilir.

(2) Yetkili idareler, Bakanlığın talebi üzerine, bu Yönetmelik kapsamında ön inceleme mahiyetinde denetim yapmakla görevlidir. Bu kapsamda yapılan denetimin sonuçları, denetimin sonuçlandığı tarihten itibaren on beş gün içinde il müdürlüğüne bildirilir.

(3) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında 6563 sayılı Kanunun 12 nci maddesi ve 6585 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde öngörülen idari para cezaları Bakanlıkça uygulanır. Bakanlık, 6585 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde öngörülen idari para cezası uygulama yetkisini il müdürlüklerine devredebilir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetinde bulunan işletmelerin, faaliyetlerine devam edebilmeleri için 1/7/2027 tarihine kadar yetki belgesi almaları gerekir.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihi itibarıyla motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetine ilişkin vergi veya meslek odası kaydı bulunan ya da motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetinde bulunduğunu belgeleyen ve yetki belgesi başvurusunun yapıldığı tarihe kadar faaliyetine kesintisiz devam eden;

a) Gerçek kişi işletmeleri adına o tarihteki işletme sahibi,

b) Tüzel kişi işletmeleri ve şubeler adına o tarihte motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetlerini yürüten yetkili temsilcilerden biri,

tarafından yapılan yetki belgesi başvurularında, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartlar aranmaz.

(3) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin (2) ve (3) numaralı alt bentleri ile 15 inci maddenin ikinci fıkrası, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetine ilişkin vergi veya meslek odası kaydı bulunan ya da motorlu kara taşıtı kiralama faaliyetinde bulunduğunu belgeleyen ve yetki belgesi başvurusunun yapıldığı tarihe kadar faaliyetine kesintisiz devam eden işletmeler hakkında 1/1/2028 tarihine kadar uygulanmaz.

(4) 18 inci maddenin birinci fıkrasında aracı platform ile ilan platformları için öngörülen yükümlülükler, 1/1/2028 tarihine kadar uygulanmaz. Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilan platformlarına veya aracı platformlara üye olan ya da kayıt yaptıran işletmelerin bu tarihe kadar yetki belgesi almamaları durumunda üyeliklerine son verilir ya da kayıtları silinir.

(5) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilan platformları veya aracı platformlar ile işletmeler arasında kurulan sözleşmeler, 1/7/2027 tarihine kadar bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirilir.

(6) Bakanlık bu maddede belirtilen süreleri bir yıla kadar uzatmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 23- (1) Bu Yönetmelik 1/1/2027 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.